

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDRASTVO IN PREHRANO**

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN
Območni urad Murska Sobota

Kocljeva ulica 10, 9000 Murska Sobota

T: 02 521 4340

F: 02 521 4350

E: OU-MurskaSobota.uvhvvr@gov.si

www.uvhvvr.gov.si

Številka: U06103-9/2019/13(U951-14)

Datum: 18.02.2019

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izdaja na podlagi 62. in 172. člena Zakona o kmetijstvu (Ur.l. RS, št. 45/2008, 57/2012, 90/2012-ZdZPVHVVR, 26/2014,32/2015,27/17 in 22/2018 – v nadaljevanju ZKme-1) v upravni zadevi Preverjanje ustreznosti izvajanja notranjega nadzora nad kemijskimi dejavniki tveganja – onesnaževali (mikotoksini,ergot alkaloidi) zavezanki gospodarski družbi MLINOPEK D.D. MURSKA SOBOTA, Industrijska ulica 11, 9000 Murska Sobota po uradni dolžnosti naslednjo

ODLOČBO

Zavezanki gospodarski družbi MLINOPEK D.D. MURSKA SOBOTA, Industrijska ulica 11, 9000 Murska Sobota, se za registriran obrat MLIN MURSKA SOBOTA na istem naslovu odredijo naslednji ukrepi:

1. V primeru dajanja žit v promet, v oznako vsake posamezne vreče, škatle oziroma pošiljke in v izvorni spremni dokument vključiti jasno navedbo predvidene uporabe žita, ter v spremni dokument vključiti tudi poslovno dejavnost prejemnika v skladu s predvideno uporabo.

Rok izvršitve obveznosti: z dnem vročitve odločbe.

2. V analizi dejavnikov tveganja v lastnem HACCP dokumentu za procesno fazo sprejem vhodnih surovin (vseh žit razen koruze) prepoznati tudi relevantna kemijska dejavnika tveganja: ergot sklerocij in ergot alkaloidi, ter v skladu z določili lastnega HACCP dokumenta, ki navaja« 1x letno- po zaključenem odkupu žit vzorčenje na kemijske analize« razpolagati tudi z ustreznimi analiznimi izvidi.

Rok izvršitve obveznosti: 7 dni od vročitve odločbe.

3. V analizi dejavnikov tveganja v lastnem HACCP dokumentu za procesno fazo skladiščenja vseh žit prepoznati poleg fizikalnih dejavnikov tveganja tudi relevantne kemijske dejavnike tveganja: skladiščne mikotoksine (aflatoksine, ohratoksin A), in ustrezno definirati in spremljati pogoje skladiščenja žit (temperatura, vlaga, prezračevanje, čiščenje), ki vplivajo na rast skladiščnih miktoksinov.

Rok izvršitve obveznosti: 7 dni od vročitve odločbe.

4.V analizi dejavnikov tveganja v lastnem HACCP dokumentu za procesno fazo skladiščenja in čiščenja vseh žit razen koruze, identificirati kmetijski onesnaževali ergot sklerocij in ergot alkaloidi, ter opredeliti ustrezne preventivne ukrepe za zmanjšanje ergot sklerocija in ergot alkaloidov v žitih.

Rok izvršitve obveznosti: 7 dni od vročitve odločbe.

5. O izvršitvi odrejenih ukrepov mora zavezanica gospodarska družba v roku 3 dni po odpravi nepravilnosti pisno obvestiti inšpektorico, ki vodi postopek.

6. Posebni stroški v postopku niso bili zaznamovani.

7. Pritožba zoper to odločbo ne zadrži izvršitve odrejenih ukrepov.

O b r a z l o ž i t e v:

Inšpektorica za hrano Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpekcije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin Območnega urada Murska Sobota je po uradni dolžnosti dne 07.01.2019, z nadaljevanjem inšpekcijskega nadzora dne 10.01.2019 opravila izredni inšpekcijski nadzor pri nosilcu živilske dejavnosti (NŽD) MLINOPEK D.D. MURSKA SOBOTA, Industrijska ulica 11, 9000 Murska Sobota, v njegovem registriranem obratu: MLIN MURSKA SOBOTA na istem naslovu, v zadevi: Preverjanje ustreznosti izvajanja notranjega nadzora nad kemijskimi dejavniki tveganja – onesnaževali (mikotoksini, ergot alkaloidi). Inšpekcijski nadzor je bil opravljen z namenom preverjanja skladnosti opravljanja dejavnosti predelave žit v mlevske proizvode z zakonodajo, ki pokriva področje varnosti živil.

Za zagotavljanje ustreznih higienskih zahtev in varnosti živil NŽD uporablja lasten HACCP dokument.

V času inšpekcijskega nadzora so bile zapisniško ugotovljene (Zapisnik št.U06103-9/2019/2 z dne 7.01.2019 in 10.01.2019) naslednje nepravilnosti:

NŽD je dne 05.11.2018 kupcu Krejan –Levec d.o.o., Brodišče 21, 1236 Trzin z računom št.: 1-1800017211 prodal 780 kg neočiščene rži, ter na oznako posamezne jumbo vreče in v izvorni spremni dokument (račun) ni vključil jasne navedbe predvidene uporabe rži, oziroma ni navedel dejstva, da rž ni očiščena. V času inšpekcijskega nadzora je vodja notranje kontrole in HACCP ga.

podala na zapisnik naslednjo izjavo: " Rži ne prodajamo, to količino smo prodali kupcu Krejan –Levec d.o.o., Trzin, in to direktno iz silosa, napolnjeno v jumbo vreče."

V času nadzora se je tudi ugotovilo, da je NŽD prodal rž iz silosa številka 6, ter, da rž ni šla skozi večfazno čiščenje, kot to NŽD stori vedno, predno gre rž v procesno fazo mletja v moko.

Skladno z določili 1. odstavka 5. člena Uredbe Komisije (ES) št.1881/2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih, mora NŽD v oznako vsake posamezne vreče, škatle itd. in v izvorni spremni dokument vključiti jasno navedbo predvidene uporabe žita. Obstajati mora tudi jasna povezava tega spremnega dokumenta s pošiljko, in sicer tako, da se v njem navede identifikacijska koda pošiljke, ki je navedena na vsaki posamezni vreči, škatli itd. pošiljke. Poleg tega mora biti poslovna dejavnost prejemnika pošiljke, navedena v spremnem dokumentu, v skladu s predvideno uporabo.

Ob pregledu dokumentacije notranjega nadzora se je dne 07.01. in 10. 01.2019 zapisniško ugotovilo (Zapisnik U06103-9/2019/2, z dne 07.01. in 10.01.2019), da NŽD za procesne faze sprejem vhodnih surovin, skladiščenje in čiščenje, ki so vse opredeljene kot kontrolne točke (KT), ni prepoznal vseh relevantnih dejavnikov tveganja, ter, da v svoje postopke, ki temeljijo na načelih HACCP ni ustrezno implementiral vseh potrebnih ukrepov oziroma orodij za zmanjšanje oz. preprečevanje nastanka nekaterih onesnaževal.

Za procesno fazo sprejem vhodne surovine – rži NŽD ni prepoznal vseh kemijskih dejavnikov tveganja oziroma kmetijskih onesnaževal: ergot sklerocija in ergot alkaloidov, ter posledično tudi

ni razpolagal z analiznimi izvidi na navedeni onesnaževali. Ob pregledu dokumentacije notranjega nadzora se je pri NŽD ugotovilo, da je imel v HACCP dokumentu opredeljeno 1x letno – po zaključenem odkupu žit tudi vzorčenje na kemijske analize. Iz dokumenta z dne 14.12.2018 »Zadeva:Kemijske analize« je razvidno, da je NŽD pooblaščen uradni inštituciji NLZOH, Center za okolje in zdravje – enota Maribor, Prvomajska ul. 1, 2000 Maribor naročil izvedbo kemijskih analiz (pesticidi, organoklorni pesticidi, mikotoksini, težke kovine) za vhodni surovini pšenico in rž, ter, da je laboratorij vzorce prevzel dne 17.12.2018.

Dne 07.01.2019 in 10.01.2019 v času izrednega inšpekcijskega nadzora se je tudi ugotovilo, da NŽD še ni razpolagal z analiznim izvidom na vzorčene parametre, vendar je rž letine 2018, ki je bila predmet vzorčenja že uporabljal za mletje v mlevske proizvode, ter da tudi starejši laboratorijski izvidi (Analizno poročilo za rž št: 2131a-17/25164-17/84739 z dne 31.08.2017, NLZOH Maribor) niso izkazovali nadzora nad ergot sklerocijem in ergot alkaloidi.

Kmetijski onesnaževali (ergot sklerocij, ergot alkaloidi) se lahko pojavljata v vseh žitih (razen koruze in riža) in tudi v mlevskih proizvodih.

Najvišje dovoljene mejne vrednosti (ML) za ergot sklerocij določa Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (konsolidirana verzija).

Najvišje dovoljene vrednosti (ML) za vsoto ergot alkaloidov trenutno še niso določene, vendar morajo biti relevantni dejavniki tveganja za živila opredeljeni tudi v primeru, ko najvišje dovoljene mejne vrednosti še niso predpisane. Skladno z določili 1. člena Priporočila Komisije o spremljanju prisotnosti alkaloidov rožička v krmi in hrani (2012/154/EU), morajo države članice oziroma njihovi nosilci živilske dejavnosti (NŽD) spremljati prisotnost alkaloidov v žitih in žitnih izdelkih, ki so namenjeni prehrani ljudi ali za živalsko krmo, oziroma izvajati reprezentativno vzorčenje v skladu z določili Uredbe Komisije (ES) št.401/2006 o določitvi metod vzorčenja in analiz za uradni nadzor vsebnosti mikotoksinov v živilih (konsolidirana verzija). Vzorcijo se žita, ki so namenjena neposredni predelavi (mletju), kar pomeni, da za ta žita niso več predvideni postopki sortiranja in čiščenja.

Ob pregledu dokumentacije notranjega nadzora se je tudi ugotovilo, da je NŽD v analizi dejavnikov tveganja za procesno fazo skladiščenje surovin prepoznal le fizikalne dejavnike tveganja, oziroma da ni identificiral relevantnih kemijskih dejavnikov tveganja – skladiščnih mikotoksinov (aflatoksini, ohratoksin A). Aflatoksini in ohratoksin A so skladiščni toksini, kar pomeni, da na njihovo rast lahko vplivajo neustrezni pogoji skladiščenja, zato je potrebno natančno definirati in spremljati pogoje skladiščenja žit (T, vlaga, prezračevanje, čiščenje).

NŽD mora v dokumentacijo notranjega nadzora tudi za procesni fazi skladiščenje in čiščenje žit (razen koruze) implementirati in opisati vse potrebne preventivne ukrepe za zmanjšanje ergot sklerocija oziroma ergot alkaloidov v žitih.

Tako se je potrebno pri skladiščenju žit izogibati pogostim premikom in transportom, saj lahko pride do poškodbe ergot sklerocija, katerega vsebina se lepi na zrna. Poleg postopkov čiščenja, ki na podlagi tehnologije ločevanja zmanjšajo onesnaženost žita z ergot sklerocijem na sprejemljivo raven, je pomembno tudi sprotno odstranjevanje nečistoč in prahu (ergot alkaloidi) po vsaki fazi čiščenja oz. sortiranja, da se odstrani zlepljen prah od poškodovanega ergot sklerocija, ki vsebuje ergot alkaloide.

Skladno z določili 17. člena Uredbe 178/2002/ES, morajo NŽD v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije v podjetjih pod njihovim nadzorom zagotavljati, da živila izpolnjujejo zahteve živilske zakonodaje, ki veljajo za njihove dejavnosti in preverjajo izpolnjevanje teh zahtev.

Ugotovljeno stanje glede neobvladovanja dokumentacije notranjega nadzora predstavlja tudi neskladje z določili 2. odstavka 5. člena Uredbe 852/2004/ES, pododstavek (a), ki od NŽD zahteva, da ugotovi vsa tveganja, ki jih je potrebno preprečiti, odpraviti ali znižati na sprejemljivo raven in pododstavek (g), ki od NŽD zahteva, da vzpostavi dokumentacijo in evidence sorazmerne z vrsto in velikostjo živilske dejavnosti, ki bo dokazovala učinkovito uporabo ukrepov iz pododstavkov od (a) do (f).

Zapisnik z ugotovitvami inšpekcijskega nadzora je bil prebran in osebno vročen ga. (vodji notranje kontrole in HACCP), ki ni imela pripomb na zapisnik.

Ker zakoniti zastopnik družbe ob inšpekcijskem pregledu ni bil navzoč, se ga je skladno z določili 29. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/2007-uradno prečiščeno besedilo, 40/2014) zapisniško pozvalo (Zapisnik št. U06103-9/19/2, z dne 07.01.2019), da se v roku 3 dni od inšpekcijskega nadzora izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah. Zakoniti zastopnik družbe g. Karel Pojbič je kot direktor družbe posredoval inšpektorici obvestilo, v katerem je navedel, da zapisniško ugotovljene nepravilnosti že odpravljajo in dopolnjujejo dokumentacijo notranjega nadzora.

Temelj izdaje odločbe je določilo 32.člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/2007-uradno prečiščeno besedilo, 40/2014) v nadaljevanju ZIN, ki pravi, če inšpektor pri opravljanju nadzora ugotovi, da je kršen zakon, ali drugi predpis, oz. drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi.

Rok za odpravo neskladij je bil določen v skladu s 3. odstavkom 7. člena ZIN, ki določa, da mora inšpektor pri določitvi roka za odpravo nepravilnosti upoštevati težo kršitve, njene posledice za javni interes in okoliščine, od katerih je odvisno, v kolikšnem času lahko zavezanec ob dolžni skrbnosti odpravi nepravilnosti.

Inšpektorica za hrano je ob upoštevanju in tehtanju vseh zgornjih meril presodila, da mora zavezanec zaradi varovanja zdravja potrošnikov nepravilnosti odpraviti v rokih, kot so razvidni iz izreka te odločbe.

1.,2.,3. in 4.točka izreka te odločbe temeljijo na 13. alineji 2. odstavka 175. člena Zakona o kmetijstvu (Ur.l. RS, št. 45/2008, 57/2012, 90/2012-dZPVHVVR,26/2014,32/2015,27/2017 in 22/2018), ki določa, da lahko inšpektor za hrano odredi izpolnjevanje higienskih zahtev ali kakršno koli drugo ukrepanje, da se zagotovi varnost živil ali skladnost s predpisi, ki urejajo živila.

5. točka izreka te odločbe je v skladu z določili petega odstavka 29. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/2007-uradno prečiščeno besedilo, 40/2014) ki določa, da mora zavezanec če je inšpektor odredil odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, ter zavezancu določil rok za njihovo odpravo, o odpravljenih nepravilnostih takoj obvestiti inšpektorja.

Organ mora ob izdaji odločbe skladno z določili Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur.list RS, 24/06-uradno prečiščeno besedilo, 105/06- ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) odločiti tudi o posebnih stroških, ki so nastali v zvezi z odločanjem v upravnem postopku. V tem postopku posebni stroški niso nastali.

Da pritožba ne zadrži izvršitve odrejenega ukrepa je utemeljeno v 30. členu Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/2007-uradno prečiščeno besedilo, 40/2014).

S tem je izrek odločbe utemeljen.

Ta odločba je izdana po uradni dolžnosti in je na podlagi določil 22. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št.106/2010 –UPB, št. 14/15-ZUUJFO, št. 84/15-ZZelP-J , Uradni list RS št. 32/2016 in št. 30/18 ZKZaš) takse prosta.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo je dovoljena pritožba v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pritožba se vložijo pisno ali ustno na zapisnik ali z varnim elektronskim podpisom pri organu, ki je odločbo izdal na prvi stopnji - Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Murska Sobota, Kocljeva ulica 10, 9000 Murska Sobota, s potrdilom o vplačilu upravne takse v višini 18,10 EUR, kot to določa Zakon o upravnih

taksah, (tarifna številka 2) (Uradni list RS št.106/2010–UPB, št.14/15-ZUJF, št.84/15-ZZelP-J, Uradni list RS, št.32/2016 in št. 30/2018 ZKZaš) na račun št.: 01100-1000315637 sklic:11 23370-7111002-02000919 za UPRAVNE TAKSE.

Šnajder-Kosi Katja

mag. Šnajder-Kosi Katja
inšpektorica za hrano

Vročiti:

1. MLINOPEK D.D. MURSKA SOBOTA, Industrijska ulica 11, 9000 MURSKA SOBOTA - osebno

Vložiti:

1. zbirka dokumentarnega gradiva

